

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States :-
Issued every day except
- Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 154. — ŠTEV. 154.

NEW YORK, THURSDAY, JULY 2, 1914 — ČETRTEK, 2. JULIJA, 1914.

VOLUME XXII — LETNIK XXII.

Energičen nastop Avstrije proti Srbiji. Morilec se ne kesa svojega čina.

NAMERAVAN ATENTAT NA VLAK, V KATEREM STA SE VOZILI TRUPLI. POREČILO O CESARJEVI BOLEZNI DEMENTIRAO. "VIRIBUS UNITIS" V TRSTU. NADVOJVODA BI NA NOBEN NAČIN NE UŠEL SMRTI. KRALJ PETER BOLAN. DEMONSTRACIJE V ZAGREBU. — SRBIJA IN ČRNA GORA.

Dunaj, Avstria, 1. julija. — Atentator Princep je sin nekega ker so ljudje prepričani, da je bil Franc Ferdinand umorjen po naročilu neke belgrajske zarotniške družbe, je prikipele sovraštvo do Srbije do vrhunca. Se celo nekaj tukajšnjega časopisa zahteva, da naj bi se umor maaševel z vojno. Avstria je pozvala Srbijo, da naj poskuša priti zaroti na sled, toda srbska vlada ni dosedel v teku. Kraljevin se bosta združili, takoj ko bo odstopil kralj Peter.

Zagreb, Hrvaško, 1. julija. — Protisrbske demonstracije se danes nadaljujejo. Pred mestno hišo se je zbrala velika množica ljudi in zahtevala od župana, da naj takoj vrne red, katerega mu je pred kratkim podelila srbska vlada. Policia je artilala več demonstrantov, pa jih je pozneje zatvorila. Grof Berchtold je poslal danes Srbiji ostro noto, v katerej odločno zahteva, da naj uvede natančno preiskavo, pri katerej naj bi bilo navzoči tudi avstrijski policijski uradniki. Ce bo dobila Avstria na pot nepovoljen odgovor, se je batil resnih komplikacij. Danes zjutraj se je razširila po mestu novica, da je cesar Franc Jožef hudo bolan in da so zdravniki že popolnoma obupali nad njegovim zdravjem. Pozneje se je to govorjenje izkazalo kot neresčeno in neutemljeno. Otroci nesrečnega prestolonaslednika se nahajajo še vedno na českem gradu Chlumet. Pogreba, ki se bo vrnil v petek, se bodo skoraj gotovo udeležili.

Dunaj, Avstria, 1. julija. — Gavrilu Princep zatrjuje, da je k atentatu napotilo čitanje anarhističnih knjig in listov. Pravi, da mu ni čisto nič žal in da je vesel, ker je tako dobro pogodil svojo žrtev.

Budimpešta, Ogrsko, 1. julija. — Casopis "Pestihirlap" je priobčil danes senzacionalno vest, da so nameravali zarotniki razstreli v vlak, v katerem sta se vozili trupli prestolonaslednika in njegove žene iz Trsta proti Dunaju. Vest ni uradno potrjena, in najbrž tudi ni resnična.

Trst, Avstria, 1. julija. — Danes zvēčer je dospela sem bojna ladija "Viribus Unitis" s trupli prestolonaslednika in njegove žene.

Dunaj, Avstria, 1. julija. — Zarotniki so bili tako dobro pravljeni, da bi prestolonaslednik na noben način ne mogel uiti smrti. Pod mizo, kjer je bil pripravljen za visokega gosta obred, so našli dva peklenska strojja. Bomba je bila baje tudi v kamnu spalnice vojnoprivije Höhenberg. (To je nemška vest, ki pa ni posebno vjetna. Op. ur.).

Krogla, ki je zadela nadvojno, je bila eksplozivna krogla.

Villa hoče postati voditelj ustašev.

Posredovalne konference so končane in vsi vdeleženci so odšli iz Niagara Falls.

INTERVENCIJA.

Federalci so zopet začeli z vojni operacijami. Huerta baje ne namerava pobegniti.

Niagara Falls, Ont., 1. julija. Trije južnoameriški posredovalci so danes končali konference z gorom brazilskega odposlanika. Slednji je izjavil, da je delal s tovarši v polnem soglasju in harmoniji. Nadalje je naznani, da je mednarodna stran konflikta poravnana ter da je nevarnost vojne odstranjena.

Drugi vdeleženci pri konferenci pa niso niti kaj zadovoljni z nadmarnim prekinjenjem, niti oni Huerte.

Vera Cruz, Mehika, 1. julija. Tukaj se pričakuje, da bodo mornariški vojaki ameriških, angleških, nemških in francoskih bojni ladij, ki se nahajajo v tukajšnem pristanišču, odkorakali v brižnih pohodih proti Mexico City v slučaju, da izgubi Huerta v glavnem mestu moč ter bo ogroženo življenje tam nahajajočih se inozemcev.

Poroča se, da se je že sklenilo tozadevan dogovor ter da se bo namen takoj izvedlo, kadar hitro pridejo prva poročila o paden Huerte.

Razven ameriških ladij se nahajajo v pristanišču Vera Cruz tri angleške bojne ladje, nemška krizarka "Dresden" in francoska "Conde".

El Paso, Tex., 1. julija. — Tužili zelo optimistični opazovalci situacije si ne obetajo dosti od bočnih pogajanj med Carranzo in Villa. Vsakdo je prepričan, da se bo polasti Villa vrhovne oblasti nad konstitucionalisti ali bo pričel z novo revolucijo.

Konferanca med zastopniki obeh voditeljev se bo vrnila v San Pedro, sredi pota med Saltillo in Torreonom.

Glaši se, da se je vrnil federalni general Barron z 10,000 možmi po porazu pri Zacatecas in Aguas Calientes ter da je tam zopet začel z bojem proti ustavnemu. Ustaši oblegajo sedaj Guadalajara in San Luis Potosi ter so prepričani, da bodo zavzeli območje takoj podlji name in me pohili na tla. Svojega čina se ne kesam. Nasprotno, še celo zadovoljen sem, da se je vse tako lepo iztekel.

Izbruh Mt. Lassena.

Vulkanični pepel pada v okrožju trinajstih milj. Ekspedicija v nevarnosti.

Red Bluff, Cal., 1. julija. — Po komaj dvademem premoru se je zavrsila danes zjutraj velika erupcija na vrhuncu Mount Lassen, 14. od 30. maja. Plamenovi ni bilo videti, pač pa se je dvingil iz žrela velikanski steber črnega dima, ki je potemel celo okolico. Vulkanični pepel je padel v Malcom Flats kraju, ki je oddaljen trinajst milj.

V komaj polovici ure je pokazal obrnjeni stoeč dima popolnoma vulkanični značaj. Sila erupcije je bila tako velika, da je bil videti oblak dima nad ognjenikom kot gora, stoeč na prvi. Pravi vulkanični značaj pa se je ugotovilo na podlagi žvepelnih par, katere je bilo čutiti tu in Volta in Viola, 22 milj severno od ognjenika.

Zelo so v skrbah za družbo opazovalci, ki se je napotila včeraj zjutraj iz Warm Springs proti kraterju. Odkar se je zavrsil novi izbruh, ni prišlo od njih noben način.

Ameriški mornariški vojaki

Trgovina z opijem na Blackwells Islandu.

Doza opija — samo 25 centov. Kakšnega orodja so se posluževali "tovarnarji"?

CELICA ŠTV. 60.

Razmere po naših jetnišnicah. Voznik-pismonoša pod \$500 varščine.

Nadzorstvo mestnih jetnišnic in poboljševalnih zavodov je imelo precejšnji uspeh. Pred kratkim so dobili v Tombs-zaporih nekoga jetnika pri kajenju opija, včeraj so pa presenetili na Blackwells Islandu v celiču štv. 60 pet možkih, ki so pripravljali tastrup za vporabo. Tako uvedeno preiskava še ni mogla dogneti, kdo je pripravil opij v zapore. Včeraj zvečer se je zdele nekem pažniki, da se razsirja po hodniku nekak eden vonj. Obvestil je svoja dva tovarša in dva detektiva, nato se pa šli vsi skupaj v celičo štv. 60 ter založili pet jetnikov, ki so pripravljali opij. Imeli so malo pečico v obliki kositastne škatljice, nad njo pa kuhalni žlico opija.

Oblasti so nadalje izvedele, da se je na zahtevo soproge zdravnika concejma maja postavilo v hiši diktograf, katerega se je pa od umora odstranilo iz njegovega položaja. Mrs. Carman je priznala, da je sama odstranila diktograf. Aparat je na zahtevo izročila uradnikom ter se ga bo zopet postavilo ali pri okrožnem pravdu ali pa pri šerifu v Mincoli.

Uradniki diktograf-družbe so včeraj izjavili, da se je Mrs. Carman predstavila kot šivila iz Flatbusha ter zahtevala aparat, ker je imela baje svojega soproga na sumu radi nezvestobe. Ljubosuma pa je postala, ko je neki večer zapazila, kako je njen soprog v ordinacijski sobi poljubil neko bolniško strežnico. Onega dne, ko se je postavilo aparat, je zavabila svojega moža v New Jersey.

Na večer umora ni baje ničesar slišala o pogovoru med dr. Carmanom in Mrs. Bailey. Baje jo je bolela glava ter je šla že ob sedmički k počitku. Streli tudi ni slišala.

Dr. Carman se je danes dovolio, da je smel nemoteno izvršiti svojo zdravniško praks. Drugim osebam pa se ni dovolilo, da bi se odstranile iz hiše. Distriktni pravdu iz Nassau county, ki je zaslil Mrs. Carman, je prepričan, da nima ona nikakoga opravka z umorom.

Revolver dr. Carmane ne pride povrstje kot morilno orozje. Revolver je kalibra 22, dočim je bil oni, s katerim se je ustrelilo Mrs. Bailey, kalibra 33.

Distriktni pravdu Smith je včeraj zvečer izjavil, da ima na sumu čisto gotovo osebo, nekega bivšega pacienta dr. Carmana, ki je trpel na začasni blaznosti.

Zasuti v gorečem rovu.

Williamson, W. Va., 1. julija. — Z mrzljino naglieko delajo tukaj premogarji ob rovu štv. 1 Seymour Coal Co. v upanju, da pridejo do petih mož, ki so zaprti v gorečem rovu. Množica, ki obdaja rov, je prepričana, da je malo upanja na rešitev. Požar je izbruhnil v poslopju za ventilacijo. Ker so bili vznemirjeni vsled zmanjšanja dovoza zraka, se je 25 premogarjem posrečili priti na površino, dočim jih je pet obdeloval v delu rova, ki je najbolj oddaljen. Ako se je tem petim posrečilo dosegli v globlje ležeči del ter bodo mogli preživeti dan, potem je upravičeno upanje, da se jih bo rešilo.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

K.	\$	K.	\$
5.	1.10	130.	26.65
10.	2.15	140.	28.70
15.	3.15	150.	30.75
20.	4.20	160.	32.80
25.	5.20	170.	34.85
30.	6.25	180.	36.90
35.	7.30	190.	38.95
40.	8.30	200.	41.00
45.	9.35	210.	51.25
50.	10.35	300.	61.50
55.	11.35	350.	71.75
60.	12.40	400.	82.00
65.	13.40	450.	92.20
70.	14.45	500.	102.50
75.	15.45	600.	123.00
80.	16.50	700.	143.00
85.	17.50	800.	164.00
90.	18.50	900.	184.00
100.	20.50	1000.	204.00
110.	22.55	2000.	408.00
120.	24.60	5000.	1018.00

Poštarina je včetna pri teh svotah. Domu se nakazane svote po polnom izplačajo brez vinjarja odbitka.

Naše denarne pošiljative razpolju na zadnjo pošto e. k. poštni branilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najprišnje do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pisu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKHER,

92 Cortlandt St. New York, N. Y.

6104 St. Clair Avenue, N. E.

Cleveland, O.

Skrivnostniumor ženske v Freeport, L. I.

Umur Mrs. Louise Bailey je še povrem nepojasnjena. Nobenega sledu o morilcu.

DIKTGRAF.

Zena zdravnika dr. Carmana je bila zelo ljubosuma na svojega moža, ki je zdravil ženske.

Roparji otrok.

Newyorška policija je artilala celo vrsto Italijanov, ki so ropali otroke.

Z včerajšnjo arretacijo devetih možkih in ene ženske je padla v roke policije ena najnevarnejših band odvajalev otrok, kar se jih je kedaj pojavilo v New Yorku.

Arretacija se je zavrhla v zvezi z Sletnim Frankom Longo, katerega se je v torki zvečer zopet privelo v stanovanje njegovega očeta na Bleeker St., potem ko je slednji plačal odkupino \$700.

Inspektor Farout je zagotovil, da so njegovi detektivi ugotovili, da so ceste napolnjene z avtomobili, katere vodijo posestniki sami, ki po postavi niso prisiljeni, da imeli šterske licence. Tudi motorna kolosa je ob teh dnevnih poštnih opaziti in ker ne zahteva postava licenc za ta vozila, je nemogoče identificirati njihove posestnike.

Tekom preteklega meseca so povzročili avtomobili smrt 29 oseb, vozovi 13, cestne kare 11 oseb.

Drugi proces proti morilki. Hartford, Conn., 1. julija. — Drugi proces proti Mrs. Bessie J. Wakefield, ki je umorila svojega soproga Williama Wakefielda, se prične dne 14. julija in siever v New Haven. Sufrag

Gost.

Iz češčine V. H.

Ziv, šumen dan je vzsel nad nichodsko okolico. Zaropotali so bobni, zadoneli sreča pretresajoče trombe. Za to preprosto godbo korakajo pešci, oddelki za oddelkom, glasno odmevajo enakomerno udarajoči koraki; eden izmed vojakov je zapel in glasna bojna pesem se razlega v čistem jutranjem zraku.

Prusi gredo, podobni brezkončni temnomodri reki. Oblaki prahu se dvigajo izpod nog številnih vojakov in v teh sivih oblakih žari orožje, se lesketajo čelade, nemirno se premikajo častniki v sedilih, vse šumi in ropota in načuden pesem doni do neba.

Komaj je pehota odšla, že zopet rotovanje konjskih kopit in vozov: topništvo in potem spet pehota. Nima konca ta človeška reka in gorje, kjer se ustavi.

Ura za uro je minula in meni je vsele samega gledanja počajal vid. Zaprl sem oči in glej, kakor bi se mi pruska armada vtičnila v oči. Dasi imam oči zaprite, vendar jo vidim tako jasno in živo, kot bi jo gledal z odprtimi očmi. Slednjič me je to utrudilo. Odšel sem od ceste, ali bolje od glavne ulice našega mesteca na vrh, ki je bil gosto porastel s sadnim drevjem; oko se mi je odpotočilo na svežem zelenju livad in dreves.

Prostrani vrt se je nagibal proti dolini, v kateri je tekla rekla. Uselil sem se na breg, v senco mladih jelš, ki so s starimi tovaršicami, vrbami, zasenčevale oba bregova.

Zagledal sem se v valove hitro tekoče reke, v nasprotni breg, na katerem se je razprostirala majhna ravnina, in v gozdnato goro, ki se je dvigalazanjo.

Zamolklo bobnenje prehajajoče vojske, ropot voz, petje in rotovanje bobnov in v srec segajoči zvoki trobent se prihajali celo semkaj do tega skrivenega mesta. Pogledal sem mimo grmovja po reki navzgor. Na obokanem, čisto z grmovjem zakritim kamenitem mostu sem zopet videl modre uniforme, lesketajoče se čelade in bodala. Kamor se je oko ozrla, povsod vojaki, povsod bojni hrup in vršek.

"Prehajajo! prehajajo!" sem si mislil, "tu samo na meji ne stanejo. Kako se bo to končalo!"

Kaj je to? Ne samo s ceste, ampak prav od blizu je bilo slišati hrum vojske. Skočim pokonci, stopim izza grmovja in tu — oščoda, večna škoda krasnega žita, ki je na ravnini za reko velivo! Glej tam — zajahal je jedeevanj, kakor v vodo in že stoji sred valov, ki segajo krasnemu beleu do prsi. Za tem so se vsuliše drugi, cela truma in že se sklanjajo valovi, čez katere so senče oblikov takoj nalahko begale, polno klasje se je magnilo k zemlji, poteptano pod kopiti sovražnikov konj.

Za konjeniki so prišli celi oddelki pešcev na polje in v kratek tem bila vsa setev pohojena, uničena tako, da niti klasu, niti zrceno ni ostalo. Vojaki so se tam utaborili in počivali. Tekali so čez most v mesto, da bi se okreplili, drugi zopet hiteli k reki, da bi si pohladili lice in čelo po trudnopolom pohodu in pogasili pečo žeo.

Ze sem se obrnil proti naši hiši, da bi tam pomagal odvračati Pruse, ko me ustavi nekoliko besedi, ki so mi z nasprotnega brega prišle na uho. Bili so tuji, a vendar dobro znani, sorodni glasovi. Nekdo izmed vojakov, katerega ni bilo videti pri reki, je klical svojega druga v poljskem jeziku.

Vojak je odzivajoč se stopil k reki. Stoeč v hladni senci je snel šlem z glave in prislonil puško k stari jelši. Za Boga — tak sovražnik! Plemenit, krasen obraz, takoj nežen, miren in vendar takod odločno moški izraz! Nad belim čelom so se vili temni kodri, lice zagorelo od solnca, mladostno, brez brk. Videlo se je, da mu je prijetno pod zeleno jelčino streho, v hladu šumeče reke. Gledal je po reki navzdol tja, kjer so valovi izginjali v gosti senej jelš in vrb. O, to ni človek, ki je prišel, da bi pobijal in pogubljil, da bi kri prelival!

Nemogel molčati in, nagnovil sem ga črko. Zdrznil se je, ker me do sedaj še ni bil opazil, mi smeje odgovoril na moje vprašanje, da je Poljak. Zbral mi vse zvojo poljskino, kar sem

jo dobil v predalu, primešal nekaj čeških besed in s tako narejenim češko-poljskim jezikom govoril. Ko sem zvedel, da bodo kake dve ure počivali, sem ga pozval k sebi.

Njegova zunanjost me ni varala. Spoznal sem iz govora, da je izobražen, pošten človek, ki mi bil samo dober Poljak, ampak namenil navdušen Slovan. Oba sva bila vesela. Da bi se mu ne bilo neba vrniti in delati ovinka, je zelul čevlje in je na mestu, kje je bila voda plitva, prisel k meni.

Stisnila sva si roke kot dama znanca, kot prijatelja. Saj sva la iz enega, velikega slovanskega rodu, katerega sva ljubila, in ni nisva vedela o sovraštvu, gnjurju in sporih, ki so vzbudili vojko "bratje z brati".

Tudi na to sva v pogovoru prisla.

"Da, bratska vojska!" je zavil Poljak, smeje se. "Kar stih danes videli, so bili po večini namenili Poljak, da tudi pri vas ne poslušajo poljskih regimentov doma po mestih in trdnjavah."

"I pri vas imate Čehe v vojni: v naši pojdejo gotovo prvi vojeni in za nemško stvar bo tista slovanka kri."

Poznal sem dragega mi gosta v modri sukni v svojo sobo in, kakor je le bilo mogoče, sem mu postregel.

Spoznal sem v njem pravega, pogumnega in omikanega Poljaka.

V kotu je zapazil polito s knjigami.

"O knjige!" je vzkliknil in jasno oko mu je zažarel: razveselil se je kot popotnik, ki je v postignji našel studenec čiste vode. Vojska je bila čisto pozabljenja. Moj gost je zašel na svoje poje.

Razpredel se je pogovor o našem domovstvu, o poljskem in kakšno veselje, ko je med knjiga in načel "Kordjana" Julija Slovenskega: Prosil sem ga, da bi mi kaj izrebral.

Nekaj časa sva oba molčala.

"Nesrečni smo", je reklo potem, "ker smo podložni. Vidite, čelado s tem orlom, katerega sovražim. Sanjal sem o belem, poljskem orlu, ki je imel prosti v sredobod zaprhati nad našimi glavami. Moje življenje so bili pravzaprav knjige, moj Wallenstein me spremlja celo moj vojsko".

Te je segel na prsa, kjer je imel pod sukni malo knjižje: "in jaz moram v vojsko, za katero se v mojem telesu ne razgrevata nisi tapljica kri!"

O ceste je prihajalo k nama v tih sobico vpitje in krik semintja begajočih in počivajočih Prusov, včasi so zahreščala vrata in oglastilo se je rotovanje konj.

Pogledal je na uro. "Aj, ustavila se je — prosim, povejte mi, koliko je sedaj ura." Navjal je preko preej velike, star ure. Prikazal mi jo je. "Mnogo je doživel. V nesrečni bitki pri Maciejowicah je bil moj pradedan. Ležal je na bojnem polju poleg svojega stotnika, ki mu je umirajoč daroval. Bila je shrnjena v naši rodbini kot dragocen spomin. Ah, sedaj je pa že zadnji čas —"

Še eno steklenico za odhodnjo in ločila sva se.

Ločila sva se kot davna, iskrena prijatelja. Bil sem žalosten. Gosta Poljaka dolgo nisen mogoč pozabit. Tako mlad, lep mož, tako plemenita po vzvišenem koncu oblikov takoj nalahko begale, polno klasje se je magnilo k zemlji, poteptano pod kopiti sovražnikov konj.

Iz zamišljenosti me je zopet vzbudil ropot prehajajoče vojske. Zapustili so pohojeno polje, stolpili v vrste in korakali dalje proti Nachodu. Bobni so ropotali, trobente so se pretresljivo odzvale in zopet se je razlegala bojna pesem.

Samo eden, ki je na kraju končal, ni pel.

Stal sem pri cesti. Zagledal me je moj gost. Zasmehal se je, počimal "z Bogom!" — zadnjič. Izginil je.

In dalje, neprestano se je valila vojska. Temnomodri, v sled očaja se lesketajoča reka je malo postala in potem se znova valila dalje, delo se mi je, da brez konca. — V Nachodu je bilo nekaj malega avstrijskega vojske. Ta pesem se je seveda umaknila in se spojila z ostalo vojsko, ki je dosegla že do Visokega. Zelo ugodna postojanka je bila v nichodski soteski in prav težko bi bilo

Prusom po tej poti prodričati na Češko. Toda avstrijska vojska te

ugodnosti ni izkoristila. Staroslavno Branko in Dobnenin so sedeli Prusi.

Nastal je topel dan 27. rožnega, god sv. Ladislava.

V našem mestecu je bilo nenačadno živo.

Vojska je neprestano korakala naprej. Ali nekaj novega je vzbudilo pozornost vseh.

V segretom zraku je zahrumele, zavrsalo. Dobro so razumeli, da bo bilo kaj videl.

Težak vzhod je prešinjal gorki zrak. Daleč pred seboj sem videl konjska telesa, katerih otrpli udaji so moleli kvíšku. Pred menoj, okoli mene mrtveci v vrstah, v kupih, posamič. Tla pokrita s patronami, čeladami in čepicami, s slečenimi krvavimi plašči, z odvraženimi telečjaki in raztrošenim papirjem.

"Bog z nami!" šepečali so prestrašeni ljudje. "Kakšna bitka!"

"Za Nachodom, na Visokem so se spoprijeli, boj!" so trdili drugi. Klor je mogel, je stopil na hrib, da bi kaj videl.

Ljudje so bili prestrašeni. Dve uri od mesta je divjal boj; kaj, če bodo Prusi poraženi in bodo bežali? Vse počzo spotoma.

Zamolklo grmenje topov ni prenehalo. Misil sem na gosta. Komaj je mejo prekoračil, že ga čakala krvava delo.

Ubogi, plemeniti mladenci, ki si sanjal o svetem boju za domovino proti zatiračem! Minilo je poldne, solnce je zašlo in bojni hrup je potnil. Prusi se niso vrčali, zmagali so.

Novi so k nam prišli in ostali čez noč. Prijezdili so sli, naznajali zmago. Vojaki po stanovanjih in po krénah so vriskali in in veselo popivali.

Slišal sem, da so na nekaj vojnih pripeljali od Nachoda ranjence. Šel sem na mali trg. Tam pred gostilno je ravno razvil častnički prapor in ga vihtel po zraku. Okoli njega se so zbrali vojaki, od vesejih metali čepice v zrak, vriskali in tisočer "hura" je odveloval po mestu. Prapor se bil černutin, zaplenjen v današnji bitki.

Stemnilo se je.

Od polkopenske zastave iz dobe Marije Terezije so se drevili Prusi, ki vozovom, na katerih so pripeljali prve ranjence. Videl sem blede obuze, glave in roke obvezane — žalosten pogled, in vendar so to bili lahko ranjeni.

Fazno sem se oziral po njih, toda svojega gosta nisem zapazil med njimi.

Vprasil sem po njegovem polku, če je bil tudi v ognju. "Seveda, ker ti ranjenci so večinoma iz tega polka."

Odšel sem domov.

Veseli hrup je utihnil in vojaki so polegli.

Sedel sem v svoji sobici. Noč je bila jasna, poln mesec je svetil nad taho dolino. Od reke sem čul skozi odprto okno šumene voden in dreves, katerih vrhovi so se na rahlo stresali.

Fazno sem se oziral po njih, toda svojega gosta nisem zapazil med njimi.

Vprasil sem po njegovem polku, če je bil tudi v ognju. "Seveda, ker ti ranjenci so večinoma iz tega polka."

Prejele so množično pozno.

"Prišli smo pozno", mi je reklo tovarši. "Rekl si, da ni nujno več ranjencev, a tu, glede na vse."

Na strani je ležal na razkritih tleh preprost avstrijski vojak iz poljskega Sigismundovega polka. Bil je težko ranjen. Poleg njega je ležala puška z razbitim kopitom. Tako se je bojeval da mu je ostala le še gola cev. Hitro so mu dali najprej pijačo, da bi si zmočil osušene ustnice. Toda njegovo življenje je ugašalo: ni se že zmenil za nobeno stvar več in preje, kot smo mislili, je izdihnili. Kmetje so začeli hitro kopati grob.

"Preje je prišla smrt, kot prva pomoč."

"In tega tu položimo poleg njega!" je reklo kopač, kazuje na pruskega vojaka, ki je mrtev ležal zraven avstrijskega Poljaka. Sedaj sele sem ga opazil. Oblije mu je bilo obrnjeno k zemlji, levica se mu je v smrtnem kobilu zarila v ilovico.

"Ta dva sta si odpevala!" je dodal drugi kopatnik. "Naj si tu drug poleg drugega mirno odpocijeta. Že mora tako biti. V celiem življenju si nista nič hudega prizadela in vendar sta moral drug proti drugemu kakor zveri! Ta vojna" in kopal je dalje.

Drugi dan smo dobili natančnejša poročila o včerajšnji bitki. Nepopisljiva beda!

Avtrijska vojska se je popolnoma poražena umaknila k Skalici. Krožila je po mestecu vest o velikem številu padlih in o še večjem ranjenih. Pripravovali so, da so v Nachodu vse hiše in cerkev napolnjene z ubogimi vojaki, da še vsi niso mogli pod streho in so ostali na krvavem bojišču.

Nekaj dobrih, usmiljenih duš iz našega mesta je sklenilo, da bodo kolikor mogoče lajsali bedo ranjenih. Pripravili so voz, na katerem so imeli pripeljati k nam ranjence. Drugi so pa naložili v košare okrepljene pijače in vsi so krenili proti bojišču. Šel sem z njimi.

V Nachodu sem še opazil vso grozno vojsko. Sicer tih, prijazno mesto je dobito sedaj drugo podočje. Spremenilo se je v bolnišnico. V sobah, na hodnikih in v dvoranah, v gradu po skedenjih in cerkvih, povsod ranjena, skrenača človeška telesa, vseporosod, rane, kri in trpljenje.

Moj Bog! Poznam jo, to je Koronska ura! Hitro sem se sklonil k mrtvev, katerega je seržant obrnil. Odstranil sem mu prst z obličeja. O, žalostna resnica! Moj gost, moj prijatelj!

Ubogi dobrji Poljak! Sluntnja ga ni varala. Padel je za tujo stvar. Njegovo plemenito srečo je na večike utihnilo, bujna, lepa glava, v kateri se je porodilo toliko velikih načrtov, toliko lepih sanj, je mrtva.

"Ima še v prsnem žepu knjižico. Dovolite mi, da jo vzamem."

Prus se je čudil. Zato sem mu pojasnil, kar je bilo treba. Vičec, da je to preprosta knjižica in še poljska, mi je do tel. Bil je do Konrad Wallenrod.

Koronskega so pokopali s Poljakom iz polka Sigismundovega in mnogimi drugimi v skupno grob. Stal sem na grobu s svojimi rojaki in oči so mi zalivali solze.

"Poljska je razdeljena v tri dele", mi je zvezelo po ušesih in privili ljudje, kačoč k Braniki. Obrnili smo se torej tja.

Prišli smo v gozd. Tu se je zlo začenjalo. Prestrejene veje, poškodovana debla, vse je pričalo, da so tu življale številne kroglice.

"Tu z

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Bradock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave, Barberton, O.

Glavnji tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHUVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St, Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St, Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAJ, 422 N. 4th St, Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St, La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave, Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St, Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St, Rock Springs, Wyo.

GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOŽEF MERTEL, od društva št. 1, Ely, Minn.

ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2, Ely, Minn.

JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošljave naj so posiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo ziralno.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Imenik uradnikov

kraljevnih društev Jugoslovenske Katoličke Jednote v Zjed. državah ameriških.

—

Društvo av. Ciril in Metod, št. 1 v Ely, Minnesota.

Predsednik: Frank Gašperlin; tajnik: Fr. M. Delasch; blagajnik: in zastopnik: Stefan Banovec. Oba v Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo po 20. v. Jos. Skaletovi dvorani.

Društvo av. Srca Jezusa št. 2 v Ely, Minnesota.

Predsednik: Janex Hutar, Box 960; tajnik: Anton Knapp, Box 456; blagajnik: in zastopnik: Ludovik Perusek, Box 982.

Vsi v Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako 4. nedeljo v mesecu točno ob 10. uri dopoldne v J. S. Skaletovi dvorani na Sheridan St.

Društvo av. Barbara št. 3 v La Salle, Ill.

Predsednik: Frank Petek, 147 Union St, tajnik: John Spelar, 142-2nd St, blagajnik: John Petek, Box 22; zastopnik: John Vojner, 444-6th St.

Vsi v La Salle Ill.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani sobrata, Math. Kompa.

Društvo av. Barbara št. 4 v Burdine, Pa.

Predsednik: Lovro Dolmar, Box 252; Burdine Pa.; tajnik: John Demtar, box 237, v Burdine, Pa.; blagajnik: John Kergzinski, box 128, v Burdine, Pa.; zastopnik: Stefan Vozel, box 182, v Bridgeville, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldan v Slovenskem domu v Burdine, Pa.

Društvo av. Barbara št. 5 v Soudan Minn.

Predsednik: Geo. Nemach, Box 741; tajnik: Frank Skrabec, 4 Sheedy Row, Soudan, Minn.; blagajnik: Anton Gornik, 1545; zastopnik: Anton Stefanich, 1596, Ohio Tower, Minn.

Društvo zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu ob delovnih v Frank Jutrovih prostorjih, 1708 E. 28 St, Oregon, O.

Društvo zboruje vsako tretnjo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldan v cerkevni dvorani SV. Jozefa.

Društvo av. Štefan št. 11 v Omaha, Neb.

Predsednik: Anton Krašovec, 381 So. 23 St.; tajnik: Frank Cepurin, 1427 So. 23 St.; blagajnik: Jon Cepurin, Jr. 421-7th St.; zastopnik: John Benček, 817 Scott St.

Vsi v So. Omaha, Neb.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldan v šolskem domu v Sheridan St.

Društvo av. Štefan št. 12 v Pittsburgh, Pa.

Predsednik: Joseph Leban, 2077 Lauter St., So. Hill, Allegheny; tajnik: Louis Smolek 5336 Butler St.; blagajnik: Ignacij Podvamik, 4734 Hatfield St. Vti tri v Pittsburgh, Pa.

Društvo zboruje vsako tretnjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldan v Slovenskem domu na 57th Butler St.

Društvo av. Štefan št. 25 v Ely, Minn.

Predsednik: Alojzij Kotnik; tajnik: Louis Kotak, 420 Grant Ave; blagajnik: Ant. Fritz; zastopnik: Anton Fritz.

Vsi v Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldan v cerkevni dvorani SV. Jozefa.

Društvo av. Štefan št. 11 v Omaha, Neb.

Predsednik: Anton Krašovec, 381 So. 23 St.; tajnik: Frank Cepurin, 1427 So. 23 St.; blagajnik: Jon Cepurin, 1428 So. 23 St.; zastopnik: Frank Zlinski, 1108 So. 23 St.

Vsi v So. Omaha, Neb.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldan v šolskem domu v Sheridan St.

Društvo av. Štefan št. 12 v Pittsburgh, Pa.

Predsednik: Frank Allc, 7490 Hieronimova St.; tajnik: John Simončič, Fahey St. N. S.; blagajnik: in zastopnik: Frank Kres, 5106 Natrona, Alley.

Vsi v Pittsburgh, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Slovenskem domu v Pittsburgh, Pa., na 57th St. in Butler St. ob dveh popoldinah.

Društvo av. Štefan št. 13 v Baggaley, Pa.

Predsednik: Ivan Reznik, Whitney, Pa. Box 116; tajnik: Ivan Arch, Box 162, Whitney, Pa.; blagajnik: Anton Rak, Box 82, Hostetter, Pa.; zastopnik: Ivan Arch, Box 162, Whitney, Pa.

Društvo zboruje vsako tretnjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldan pri sobrata Antonija Mauera na Hostetter, Pa.

Društvo av. Štefan št. 14 v Crockett, Cal.

Predsednik: Michael Pašelj; tajnik: M. Nemancic, Box 261; blagajnik: Frank Vasilčič; zastopnik: F. Gorich, V. V. in Crockett, Cal.

Društvo zboruje vsako tretnjo nedeljo v mesecu ob deveti uri dopoldne v P. Hanlon dvorani v Valona, Cal.

Društvo av. Peter in Pavel št. 15 v Pueblo Colorado.

Predsednik: Filip Strele, 704 Moffat Ave.; tajnik: Frank Janeč, 1212 Bohemen Ave.; blagajnik: John Zeman, Box 160; zastopnik: John Zeman, Box 161.

Društvo zboruje vsako tretnjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldan v Lorenc Kavčičev dvorani.

Društvo av. Štefan št. 21 v Braddock, Pa.

Predsednik: Jernej Zagore, 221 High Ave.; tajnik: Jernej Zagore, Box 112; blagajnik: John Kozlir, Box 75 all.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldan v lastnem društvenem domu na 14. Danube St.

Društvo av. Štefan št. 22 v Sheboygan, Wis.

Predsednik: John H. Hervat, Box 55, Turtle Creek, Pa.

Društvo zboruje vsako tretnjo nedeljo v mesecu v Rubensteinovi dvorani na voglu enačite ulice in Washington Ave.

Društvo av. Štefan št. 32 v Black Diamond, Washington.

Predsednik: John Terbov, Box 662; tajnik: Anton Tashker, P. O. Box 180; blagajnik: John J. Tashker, Box 700; zastopnik: Joseph Burkeš, Box 52.

Vsi v Black Diamond, Wash.

Društvo zboruje vsako tretnjo nedeljo v mesecu ob devetih dopoldine v Masonic dvorani.

Društvo av. Štefan št. 33 v Trenton, Pa.

Predsednik: Anton Erčen Turtle Creek R. F. D. 1, Box 82; tajnik: M. Peterlen, R. F. D. Box 77; blagajnik: John Šifra, R. F. D. 1, Box 124; zastopnik: Frank Schiraf, R. F. D. 1, Box 76.

Vsi v Trenton, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldine v Slovenjih Narodni dvorani v Trenton, Pa.

Društvo av. Štefan št. 34 v Uniontown, Pa.

Predsednik: Josef Krumar, Box 43, Lemont, Uniontown, Pa.; tajnik: John Blazek, Box 123, Fairbank, Pa.; blagajnik: Anton Huber, Box 128, Lemont Furnace, Pa.; zastopnik: John Blazek, Box 123, Fairbank, Pa.

Društvo zboruje vsako tretnjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldinah v lastni dvorani.

Društvo av. Štefan št. 35 v Llyodville, Monta.

Predsednik: Frank Arhar, Box 31; tajnik: Louis Švigelj, Box 14; blagajnik: Matija Hilari, Box 3. Vsi tri v Lloydville, Pa.

Društvo zboruje vsako tretnjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldinah v lastni dvorani v John Cheskavki dvorani.

Društvo av. Štefan št. 36 v Conemaugh, Pennsylvania.

Predsednik: Mihal Rovanešek, R. F. D. 1, Box 102; tajnik: John Brezovec, Box 6, blagajnik: John Kukava, Box 435; zastopnik: Joseph Dremelj, Box 275.

Vsi v Conemaugh, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob devetih dopoldinah v lastni dvorani na First Alley, Conemaugh, Pa.

Društvo av. Štefan št. 37 v Cleve-

land, Monta.

Predsednik: Louis J. Pirce, 619 St. Clair Ave.; tajnik: John Ivanc, 1201 N. E. blagajnik: Anton Jakšić, 619 St. Clair Ave.; zastopnik: John Petek, Box 144.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob devetih dopoldinah v lastni dvorani na 605 St. Clair Ave. N. E.

Vsi v Cleve-

Društvo av. Štefan št. 38 v Pueblo, Colorado.

Predsednik: John Ribich, 1201 N. E. blagajnik: Paul Lukanic, Box 141; blagajnik in zastopnik: Paul Lukanic.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldinah v Santorjevi dvorani na South Range, Mich.

Društvo av. Štefan št. 39 v Roslyn, Wash.

Predsednik: Anton Brozović, Box 375; tajnik: Anton Semrov, Box 284; blagajnik: Anton Podrižek, box 451; zastopnik: Josip Jakšić, Box 281.

Vsi v Roslyn, Wash.

Društvo zboruje vsako tretnjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldinah v Nemški dvorani v Claridge, Pa.

Društvo av. Štefan št. 40 v Aldridge, Monta.

Predsednik: Jacob Blatnik, 1232 N. E. blagajnik: George Zobec, Box 144; blagajnik in zastopnik: John Petek, Box 144.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob devetih dopoldinah v Peter & Zobec dvorani na Happy Hall.

Društvo av. Štefan št. 41 v Rock Springs, Wyoming.

Predsednik

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Poročil se je v Ljubljani Leo-pold Vetrin z gdč. Ivanko Čelan. Poročil se je v Ljubljani Leo-pold Vetrin z gdč. Ivanko Čelan. ter sta ga slednjič vrgla v neki delavko v tobačni tovarni. Vetrin je bil dalj čas v Zdrženih državah in se šedaj zelo zanima za tukajšnje razmere.

Poročila se je dne 27. junija gospica Pipa Tavčar, hčerka ljubljanske župana dr. Ivana Tavčarja, z veletržcem Arko iz Zagreba.

Uspeh ljubljanskega evetičnega dneva. Marljive narodne gospodine so nabrale v Ljubljani za evetični dan 4731 K 77 in za družbo sv. Cirila in Metoda in za Braniborja. Pred leti so imeli ljubljanski evetični dnevi večji uspeh, ali vsled tega, ker ni bilo prepovedano prodajanje evetične po javnih lokalih in ker niso takoj dosledno nastopili vsi nemadni Slovenci proti evetičnemu dnevu. Zato je uspeh evetičnega dneva zadovoljiv.

Narodna noša se oživila. Na Mirni na Dolenjskem so se udeležila dekleta Marijine družbe procesije sv. Rešnjega Telesa letos prvikrat v narodni noši. 45 jih je bilo, pa bi jih bilo še več, ko bi ne bil zjutraj dež. Med procesijo je bilo lepo, preeč potem pa zoper dež. Vse je bilo očarano o lepoti narodnih noš. Prvi nastop je podrl vso boječnost nekaterih, ki so se bale zasmehovanja. Sedaj jih vse hvali. Stara ženica se je po procesiji zjokala, rekoč: Tako sem vesela, da sem spet videla staro nošo, da ne morem povedati.

Ponesrečenci v rudniku v Vremah. "Slovenec" je dobil poročilo: Dobili je le en rudar in je bil, kakor poročano, pokopan. Dognali so, da je Fran Šemrov iz Godoviča pri Idriji. Poznali so ga po škorjanah in po tem, ker so vedeli, pri kakšnem delu je bil zaposlen. Dobili so ga v blatu in seveda čisto v razpad. Kadaj dobre druge, se ne ve. Morda prav kmalu, morda pa tudi šele v nekaj tednih. Delo napreduje počasi, ker nočejo, da v blatu ležeča načno in pa, ker morajo biti sami previdni.

Na cesti umrla. 57letna posestnica Barbara Lipovec iz Javorniškega rota je prišla na semenj v Radovljico. Ko se je vračala domov, jo je zadelna na poti na kolodvor srčna kap. Žena je umrila v par minutah.

Nesreča pri igri. Petletni posestnik sin Alojzij Sajevic iz Veselovega se je igral v družbi več sosedov otrok. Ti so pripeljali iz ne listnico prazen voz in so ga spravili na strm kraj, kjer je voz sam tekel niz dol. Sajevic je padel pod voz in eno kolo mu je šlo čez levo roko ter mu jo zlomilo.

Lepred upravnega sodišča. Občinski svet ljubljanski je naročil tovarni za lep na ljubljanskem polju, naj izpelje kanal. Tovarna se je pritožila na dejelni odbor, ki je pritožbo odbil. Upravno sodišče je ugodilo pritožbi tovarne za lep, češ, da bi bila v zgorajšnji zadavi kompetentna le obrtna oblast in bi bil moral dejelni odbor sklep občinskega zastopa razveljaviti. Nekaj časa bo okoli tovarne za lep torej še smrdelo, upati je pa, da se bodo kmalu našla sredstva, da se ščiti zdravje prebivalstva. — Pritožbo nekaterih občanov iz Studence na Notranjskem proti odloku dejelnega odbora radi prispevkov za zidavo nekega mostu je upravno sodišče zavrnilo.

O Mirku Pauliniču, o katerem se je poročalo, da sedi v ječi v Idriji, se poroča, da je izvabljal denar na način, na katerega bi bilo prav, da se preiše. Imel je enike od tvrdke Batjel iz Gorice, kakor tudi tiskovine, ki jih imajo agenti. Ko je — seveda je dala 20 K are — Marija Mikuz iz Zadloga po imenovanem agentu naročila šivalni stroj, je prejela od Batjelove tvrdke vprašanje, kdaj želi, da se ji stroj odpomoli. Ko pa so prišli Pauliničevi posli na dan, izjavili tvrdka, da ni bil to njen zastopnik.

Fantovski napadi. 21letnega Čučka, po domači Rajš, veleposestnik v Oseku, se je peljal na enovprežnem vozu iz Ptuja do novog. Poleg njega je sedela na vstopi domov neki fant v Zvirčah, zu hčerkam. V trojškem trgu bližnjem je zasadil Logarju nož ju Landergottovo hišo se je pa v hrbot in ga je nevarno poškodoval. — Kajžar Janez Rudolf iz tako silo v cestni jarek, da sta zemljanov urezujajo rokave po oba oči in hči, padla z voza. Janez Čuček se je takoj nevarno poprider na misel, da bi obratno šele dva fanta. Ta dva fanta pa škodoval, da je kmalu izdihnil po izgotovljenem rokavu oblikoval roko. Tako enako pa hoče pobudna nemškonacionalna politika

PRIMORSKO.

Nezgoda otroka s smrtnim izidom. V ulici sv. Mihaela v Trstu stanjuča zakonska Peter in Katarina Gozzi sta pustila na praznik sv. Rešnjega Telesa zjutraj svojega 4letnega sinčka, ki je že spal, za nekaj časa samega v stanovanju v petem nadstropju. Medtem da je prikorakala mimo neka godba, ki je šla k procesiji sv. Justu. Med potjo je zasvirala veselo koračnico, kar je govoril deset krom denarja v gotovini; tudi žepno uro so mu vso razdrobila.

Arteriana cigana. Orožništvo je na Jesenieah arterirala cigana Viljema Segerja in Karola Taubmanna, ker sta bila hudo na sumu, da sta izvršila več tatvin. Orožništvo ju je izročilo okrajne mu sodišču v Kranjski gori.

ŠTAJERSKO.

Iz Maribora. Pred tukajšnjim porotnim sodiščem je bil delavec Henrik Encič obsojen na 3½ leta težke ječe, ker je dne 8. marca t. l. napadel v Mariboru učiteljico Frančisko Schett in jo oropal. Isti dan je stal pred porotniki 22letni delavec Ivan Spaso, rodom Srb. Osumljen je bil, da je dne 2. marta t. l. v Fali napadel natakrice Marijo Šanti in jo oropal. Bil je oproščen, ker ni bilo jasno dokazano, da je Spaso storilec. 16. junija pa sta stala pred porotniki 16letni viničarski sin Janez Müller iz Črešnjevecev pri Radgoni in posestniška hči Terenzija Friedl. Prvi je obdolzen uboju nad 60letnim hlapcem Francem Handlom, druga pa radi napovedanja k napačni izpovedi vistem slučaju. Obsodba še ni bila izrečena. Kasneje se bo moral zagovarjati urednik "Štajerca", Linhart, in pa urednik "Slov. Gospodarja", Fran Žebot.

Iz Maribora. Nemški poslanec, predsednik Südmarke in mariborski podžupan, Wastian, je osumljen, da je pri nekem grškem knjigotružcu "vzel" neke knjige, je sedaj odložil državoborski mandat in obenem tudi odstopil kot mariborski podžupan. Deželno poslanstvo si je še pridržal. Meseca julija se bo baje zoper Wastiana vršila sodnijska obravnavna. Slava Wastanova izginjanja.

Pobrežje pri Mariboru. Kako sodi pošten Nemec o nemškutarjih, naj svedoč o tem sledče pismo, ki je dobio uredništvo "Slov. Gospodarja": Akoravno sem rodom Nemec, vendar moram samo obsojati ono divje vpitje, ki ga je uprizorjalo 7. junija zvečer kakih 30 mladih ljudi pred govti Reibenschehu, kaj se je tam vršila priredeite nekega slovenskega društva. S takimi nastopi išredno naseljeno nemštvo v Počebrežju ne bo mnogo pomagalo. K

večjemu lahko s takimi nastopi dosežejo Nemci, da bodo zapravili prijateljstvo nemške mislečih Slovencev. Nečedno postopanje teh mladih kričačev se splošno obsoja. Posedno lastniki vino-gradnih posestev, ki imamo svoja posestva v popolnoma slovenskih krajih in smo mnogokrat slovensčine le malo zmožni, lahko vsled takih nepremišljenih dejanj nemškarskih smrkolinov brido občutimo slovenski odgovor. — Prosim, da se to pismo objavi v "Slovenec".

Ponesrečen vrom. Neki policisti stražnik je zatolil dva vlonimca, ki sta hotela vloniti v vinsko točilnico v ulici Romagna št. 8 v Trstu. Ko sta opazila stražnika, sta pogebnili, a le enemu se je posrečilo pobegniti, drugega je stražnik vjet. Je to 21letni brezposelni Viktor Presse. O drugem vlonimcu nimajo še nobene sledi.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Dvojna težka telesna poškodba v Trstu. V neki mali gostilni v starem mestu so se gostje med seboj sprli, pri čemur je neki neznanec zasadil nož Ivanu Depase v prsi, njegovemu bratu Antonu pa v trehuh, tako da so mu takoj izstopila čreva. Napadalec je pogbenil, oba ranjena brata pa so prepeljali v nevarnem stanju v bolnišnico.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

Pohotnež. Dne 11. junija so arretirali 20letnega Josipa Cosetina, ki je bil menda iz Dedečevac Trakiji, kjer se je ustavila dotična ladja.

PRIMORSKO.

delati s korščkimi Slovenci. Povod drugod se pošiljajo taki uradniki med ljudstvo, ki razumejo domači jezik tistih prebivalcev, v koih službu so poklicani. No, v Avstriji, zlasti na Korščem pa zadržuje nemški fanatizem to edino mogoče pravilo. Le tako nam je umetno, da ob vsak priklici poskušajo slavn e. kr. urad običaj nemški rokav na slovenske roke, to je, izdajati nemške ukrepe za slovensko ljudstvo. Ob zadnjem klasifikaciji konj je velikopško okrajin glavarstvo, pod katero spada razen izginjajoče majhne nemške manjšine le slovensko ljudstvo, vendar razpošiljalo edino nemške nabitek, tudi vsem takojmenovanim trdo slovenskim občinam. Znan nam je le en slučaj, da je občina zahtevala slovenski nabitek; po ponovnem dreganjem ga je tudi res dobila dvojezičnega. Zakaj pa se jih je prej prikraloval? Zakaj se niso takoj izdali dvojezični nabitek?

Svoji k svojim!

OGLAS.

Arteriana cigana. Orožništvo je na Jesenieah arterirala cigana Viljema Segerja in Karola Taubmanna, ker sta bila hudo na sumu, da sta izvršila več tatvin. Orožništvo ju je izročilo okrajne mu sodišču v Kranjski gori.

Nesreča. V goriško bolnišnico so pripeljali fanta Fr. Slamiča in Ernesta Pignatari iz Černi, ki sta se posrečila pri strelijanju na sv. Rešnjega Telesa dan.

Iz Vrtojbe. Drogi alii pravzaprav stolpi za napeljavo električnega toka visoke napetosti po našem polju so že vsi postavljeni.

PIKNIK DNE 4. JULIJA

v gozdu na Allison farmi med McGovern in Meadowlands postajama.

VABILO.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 75 v Canonsburgu, Pa., priredi

PIKNIK DNE 4. JULIJA

v gozdu na Allison farmi med McGovern in Meadowlands postajama.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA

iz najboljšega grozdja.

Lansko rudečno vino po 40¢ gal.

staro rudečno vino po 45¢ gal.

lansko belo vino po 45¢ gal.

in najboljše belo vino po 50¢ gal.

100 proof močan tropinjeve

4½ galone \$12, 10 galon pa \$25

Vino pošiljam po 28 in 50 gal

Vinarna in distillerija blizu po-

staje.

Pošiljam vse pisma na:

Stephen Jackse,

Bor 161, St. Helena, Cal.

G. Shultz.

Vam je mogoče dobiti samo pri:

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102, ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND :: OHIO.

Skrivnosti Pariza.

ELKA IN NEŽNÍ ŽIVLJENJA.

Spisal Eugene Sue. Za "Glas Naroda" priredil Z. H.

(Nadaljevanje.)

— Imenito! — je vzkliknila Grlica — mojemu možu je pa preskrbel službo ravnatelja.

— Poglejte, poglejte — se je oglasila madama Pipeletova — toliko boljše, toliko boljše! Vedno vidim rajše stare obaze kot pa nove.

— Ali veste, kdo je bil gospod Rudolf?

— Kdo?

— Preoblačeni knez... Kraljeva Visokost!

— Prazne čenče.

— Moja častna beseda — je rekla Grlica resno.

— Moj najboljši najemnik je bil kraljeva Visokost? — je vzkliknil Anastazija. Jaz sem ga pa prosila, da naj pazi na stanovanje.

V tem trenutku se je obrnila madama Georges rekoč:

— Zdravnik prihaja, otroci!

PETNAJSTI DEL.

I.

Učitelj.

Doktor Herbin je bil že postaren mož, ki se je moral takoj vsakemu priljubiti. Z bolniki je izvanredno milo postopal.

— Gospod doktor — je rekla madama Georges — čeravno ne poznam Morela, sem prišla s svojim sinom in njegovo ženo. Zelo bi pa bila vesela, če bi nesrečno ozdravil.

— Vse je odvisno od tega, kakšen utis bo napravila nanj načinost znanih oseb.

— Ko so hoteli aretirati mojega moža, se je oglasila gospa Morel — mi je veliko pomagala ta gospa.

— Saj je bil tudi gospod Germain vedno prijazen z nami — je pripornila Lojkza. Ta gospod in gospa sta pa hišnika v nasi hiši.

— Hvala vam, da ste prišli, — je reklo zdravnik Alfred.

— Gospod doktor — človek mora biti uslužen. Vem, da je oče Morel najboljši človek in zato sem tudi prišel. Ko je bil še reven, sem mu večkrat pomagal, toda zakaj bi se hvalil?

— Če se ne plašite pogleda na blazne, lahko greste z menoj. Danes ne bodo peljali Morela na pristavo.

— Na pristavo! Ali imate kako pristavo tukaj?

— Temu se ni treba čisto nič čuditi. Tukaj imamo celo kmetijo, katero obdelujejo slabomini.

— Na kmetiji delajo? Brez vsakega nadzorstva?

— Seveda. Delo, mir, in pogled na naravo so najboljša zdravila. Prideljen jim je samo en paznik, pa bi še tega ne bilo potreba. Še nikdar ne skušal nikdo pobegniti. Tukaj so vrata na eno izmed takih dvorišč.

Ker je zdravnik videl, da se je madama Georges nekoliko strešla, je rekel:

— Nikar se ne bojte. Po preteklu nekaj minut, boste ravnotako mireni kot jaz.

— Jaz grem za vami, otroci.

— Anastazija, se je oglasil Pipelet — vedno moram misliti na tega presnetega Cabriona.

— Nehaj že vendar.

— Čakaj, Anastazija. Glej, da se ne približa nobenemu izmed norcev, da se ti kaj ne prigodi. Nekateri so še slabši kakor živali.

— Nikar se ne boj zame.

Vrata so se odprala. Na dvorišču je bilo kakih petdeset norrev v sivih oblekah, ki so takoj prihitili zdravniku nasproti.

— Ali so to norci? — je vprašala madama Georges.

— Ti so še skoraj najbolj nevarni, če se sploh smejo imenovati tako. Podnevi so skupaj, ponocji jih pa zapremo v posamezne celiče.

— Kdaj pa imajo svoje hude napade?

— Sedaj jih nimajo več. Samo ko pridejo v zavod, začno nekoliko divljati. Poglejte, ta je najbolj divji.

Pokazal je na moža, starega približno štirideset let, dolgih črnih las in širokega čela. Stopil je k zdravniku in mu reknel nekoliko strogo, sicer pa dostojno:

— Gospod zdravnik, tudi jaz bi imel rad enkrat čest voditi slepe okoli in ga zabavati. Naj sliši vendar nekaj pametnega, ne pa dannadan neumne čenče. Boljše je zanj, da ga umorite, kot da bi ne dopustili, da bi se zabaval z menoj.

— No, kako se van zdi, madama — je vprašal zdravnik madama Georgesovo. Človek bi mislil, da je čisto pameten. Včasih govori o filozofiji in astronomiji kot pravi učenjak. Govori kakih dvajset jezikov. Znorel je zaradičega, ker bi rad vse videl in vse zнал.

Nato se je obrnil k njemu rekoč:

— Gospod Charles, vaša želja je popolno upravičena. Ubogi rewev ho gotovo vesel, če bo imel takega spremjevaleca. Ne bojte se, jaz bom izpolnil svojo obljubo.

— Grozno rad študiram.

— Saj vem, dragi prijatelj...

— Zakaj hočete postaviti luč pod mernik, ko vendar tako lepo sveti?

— Gospod Charles, mislim, da ste največji učenjak sedanje dobe...

— Bil sem, sedaj pa nisem več — je reklo norec in zaškrial z očmi.

— Nikar se ne izgovarjajte, saj vendar vem... Ce že ravno hočete iti k slepemu, pa pojrite z nami.

— Zdravnik, vi ste dober človek. Boste videli, kako bo poslušal...

Germain se je ohrnil k svoji materi.

— Zelo sem se bal, da bi norec ne podivjal.

KUPON

— Premier Dictionary

2. julija 1914.

Ime.....

Mesto.....

Država.....

Opomba: Slovar je pisan le v angleškem jeziku ter je torej dober le za one, ki razumejo angleščino. Poštino se zaračuna posebej, ker je knjiga obširna.

Za poštino je priložiti: Za 1. in 2. pas 6c; za 3. pas 10c; za 4. pas 15c; za 5. pas 20c; za 6. pas 25c; za 7. pas 30c; za osm. pas 36c. — Za pas svojega kraja izvedeško na pošti.

— Kdo je pa tisti slepec, o katerem govorite? — je vprašala madama Georges.

— To je pa zelo čudna zgodba — je začel pojasnjevati zdravnik. — Nesreča je našla v neki jami na Elizijskih poljanah, kjer so aretirali tudi bando roparjev in morilev. V kleti je bil prisilen k zidu; poleg njega je ležala neka popolnoma razmesarjena ženska.

— To je nekaj strašnega!?

— Ne morete si misliti gršega obraza kot ga ima on. Odkar so ga prideljali sem, ni izprgorovil skoraj nobene besede.

Medtem so dospeli do samotne celice, katero je zdravnik odprl.

— Tukaj je.

Vsi so stopili za korak nazaj.

Učitelj ni bil blazen ampak samo popolnoma duševno umičen. Sovo je umoril v hudi mrzlici, ne pa v blaznosti. Ko je slišal zdravnika govoriti "on je čisto blblan" je sklenil, da se bo delal blazneg. Zvijača se mu je izborno posrečila.

Pokleknil je na tla in začel prostiti:

— Jagode! Jagode! Jagode!

— Moj Bog, mati, kakšen je ta človek! — je vzkliknil Franc Germain.

— Da, sin. Tudi če bi ne hotela, ga bi merala pomilovati.

Madama Georges ni vedela, kako je Učitelj pri pogledu nanjo prebedel. Nesreča je jo je bil spoznal.

— Kaj ti je, mati?

*) Rudolf ni nič povedal madami Georges, kaj se je zgodilo z Učiteljem, ko je pobegnil iz zapora.

'Dalje prihodaj.'

Po znižani ceni! Amerika in Amerikanci.

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštne prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako prilična.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor nizplačals, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrije veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortland Street, New York, N. Y.

Prave Lubasove HARMONIKE

importirane iz Slovenjega Gradca imam v zalogi in sicer:

Model "H"	trirstvena, dvakrat uglašena	\$ 45.00
"K"	trirstvena, trikrat uglašena	\$ 55.00
"K"	trirstvena, štirikrat uglašena	\$ 65.00
"L"	štirirstvena, dvakrat uglašena	\$ 60.00
"M"	štirirstvena, trikrat uglašena	\$ 65.00
"M"	štirirstvena, štirikrat uglašena	\$ 80.00
Kranjski model	trirstvena, dvakrat uglašena	\$ 45.00
Kranjski model	trirstvena, trikrat uglašena	\$ 60.00
Kranjski model	štirirstvena, dvakrat uglašena	\$ 60.00
Kranjski model	štirirstvena, trikrat uglašena	\$ 70.00
Hromatično uglašena harmonika	.....	\$ 60.00

Imam v zalogi tudi kovčeve za harmonike po \$5.00

Za načrtnejši popis harmonik pišite na:

ALOIS SKULJ, P. O. Box 1402, New York City.

Phone: Canal 1631

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka.

Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem po-

pust, ter se posebno priporočam slavaim

slovenskim društvom ob priliki kakve vec-

lice, tudi onem za svatve.

V zalogu imam izvrstna domače klobase

in vsekovrste grocerjako blago, katerega

ljubi naš narod. Posiljam denar na vse

strani sveta in parobrodne listike za vec

proge. Zlastopam "Glas Naroda", prodajan

in kupujem avstrijski denar. 8 tvrdko Frank

Saker sem v trgovski zvezci. Upravljam vse

in notarski posel spadajoče dela, kar sem

javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1891 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

NAŠI ZASTOPNIKI. — Atorji so pooblaščeni pobirati načrtno denar za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi vse druge v našo stroko spadajoče posile.

Jenny Lind, Ark. in okolico: Michael Cisar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovin.

Denver, Colo.: John Debove in A. E. Berhowe.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig in J. E. Roth.

Gallia, Colo. in okolico: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Anton Saftich.

Alamosa, Colo.: Frank Urner.

Douglas, Ill.: Dan Bodenov.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

LaSalle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich in John Zalešek.

Mineral, Kans.: John Stale.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovich in Math. Ogrin.

St. Chicago, Ill.: Frank Ceran.

Springfield, Ill.: Matija Borbor.

Frankfort, Kans.: Frank Jurjovec.

Malibor, Kans.: Martin Kos.

Columbus, Mich.: Pavel Shultz in M. F. Koba.

Manistique, Mich. in okolico: R. Koenig.

South Range, Mich. in okolico: M. D. Lekovič.</